

PIATA DERIVATELOR IN 2008

Anul 2008 a marcat implinirea unui an de existenta a Pietei Derivatelor - piata reglementata la termen a BVB in calitate de operator de piata-, unde se tranzactioneaza instrumente financiare derivate de natura contractelor futures.

- ✓ Dupa o perioada de sase luni de tranzactionare a contractelor futures pe indici BVB (BET Index si BET-Fi Index) - perioada considerata ca fiind necesara pentru ca intermediarii sa-si poata adapta propriile sisteme si proceduri la modelul de tranzactionare a contractelor futures pe Piata Derivatelor -, BVB a lansat **la data de 14 aprilie 2008**, 10 noi contracte futures avand ca activ suport actiuni si 2 contracte avand ca active suport cursuri de schimb valutare.

Tabelul de mai jos prezinta lista contractelor futures listate pe Piata Derivatelor la sfarsitul anului 2008.

Nr. Crt	Denumire instrument financiar derivat	Denumire activ suport	Data listare	Numar de serii listate
1	BET ® Index Futures	Indicele BET® (<i>Bucharest Exchange Trading® Index</i>)	14 septembrie 2007	4
2	BET-FI ® Index Futures	Indicele BET-FI® (<i>Bucharest Exchange Trading Investment Funds® Index</i>)	28 septembrie 2007	4
3	USD/RON Futures	Dolarul SUA (USD)	14 aprilie 2008	2
4	EUR/RON Futures	Moneda Unica Europeana - EURO (EUR)	14 aprilie 2008	2
5	SIF1 Futures	SIF BANAT CRISANA S.A.	14 aprilie 2008	2
6	SIF2 Futures	SIF MOLDOVA S.A.	14 aprilie 2008	4
7	SIF3 Futures	SIF TRANSILVANIA S.A	14 aprilie 2008	4
8	SIF4 Futures	SIF MUNTENIA S.A.	14 aprilie 2008	2
9	SIF5 Futures	SIF OLTENIA S.A.	14 aprilie 2008	4
10	SNP Futures	PETROM S.A.	14 aprilie 2008	4
11	TEL Futures	C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA	14 aprilie 2008	2
12	TLV Futures	BANCA TRANSILVANIA S.A.	14 aprilie 2008	2
13	TGN Futures	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	14 aprilie 2008	2
14	EBS Futures	Erste Group Bank AG	14 aprilie 2008	2

✓ la data de **11 aprilie 2008**, a fost lansata **Pagina Derivatelor** (<http://www.bvb.ro/Companies/Derivatives.aspx?t=2>), ca o sectiune distincta a web-site-ului BVB in vederea asigurarii informarii continue a intermediarilor, investitorilor si publicului larg cu privire la noutati si evenimente inregistrate pe Piata Derivatelor, precum si publicarii de materiale cu caracter educational legate de tranzactionarea contractelor futures la BVB.

✓ Lansarea in aprilie a noilor contracte futures a coincis cu intrarea în vigoare a programului de reduceri speciale („**Oferta 10%-20%-30%**”) a comisioanelor totale corespunzătoare pieței la vedere pentru intermediarii care incheie tranzacții cu instrumente financiare derivate.

In vederea asigurarii dezvoltarii operatiunilor pe Piata Derivatelor, pe o perioada de 6 luni, incepand cu luna octombrie 2008, participantii la aceasta piata beneficiaza de o noua oferta promotionala “10%- 20% – 30%” pe baze calitative noi, care ia in calcul urmatoarele criterii cumulative de acordare a reducerilor la factura lunara corespunzatoare comisioanelor de tranzactionare aferente pietei la vedere:

- **numar si tipul conturilor individuale de pozitie** implicate in operatiuni;
- **numarul de contracte futures** tranzactionate pentru conturile respective.

✓ Numarul total de contracte tranzactionate de la inceputul anului se ridica la peste **18.000**, incheiate prin **922 tranzactii**, cu o valoare notionala de peste **19 milioane lei (cca 5 mil. Euro)**.

In cele ce urmeaza sunt prezentate o serie de statistici cu privire la activitatea inregistrata pe Piata Derivatelor, in cursul anului 2008.

1. Activitate contracte futures in functie de tipul activului suport

Statistici pe tipuri de contracte futures		
Activ suport	Indicator	Valoare
Actiuni	nr. tranzactii	832
	nr. contracte	16.676
	valoare tranzactii	14.062.364,00
Curs de schimb	nr. tranzactii	90
	nr. contracte	1.342
	valoare tranzactii	5.244.790,00
Total	nr. tranzactii	922
	nr. contracte	18.018
	valoare tranzactii	19.307.154,00

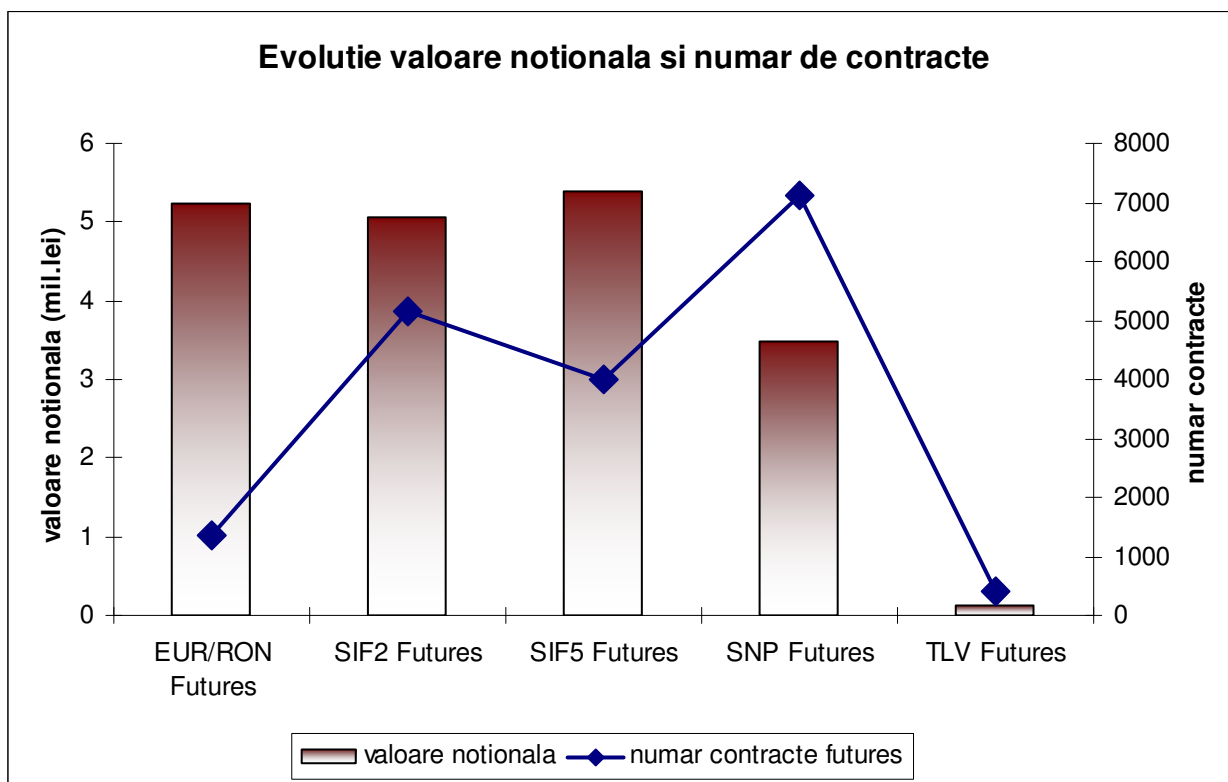
2. Activitate contracte futures in functie de activul suport

Statistici pe tipuri de contracte futures		
Activ suport	Indicator	Valoare
EUR/RON Futures	nr. tranzactii	90
	nr. contracte	1.342
	valoare tranzactii	5.244.790,00
SIF2 Futures	nr. tranzactii	357
	nr. contracte	5.157
	valoare tranzactii	5.071.272,90
SIF5 Futures	nr. tranzactii	359
	nr. contracte	4.011

	valoare tranzactii	5.387.985,30
SNP Futures	nr. tranzactii	110
	nr. contracte	7.102
	valoare tranzactii	3.480.955,80
TLV Futures	nr. tranzactii	6
	nr. contracte	406
	valoare tranzactii	122.150,00

Din numarul de contracte futures tranzactionate, la nivelul tuturor scadentelor disponibile la tranzactionare in anul 2008, cel mai mare numar de contracte l-a inregistrat SNP Futures (7.102 contracte), urmat de SIF2 Futures si SIF5 Futures, cu 5.157, respectiv 4.011 contracte tranzactionate. In ceea ce priveste valoarea notionala tranzactionata pe fiecare activ suport, se constata ca SIF5 Futures a fost liderul acestui clasament, urmat de EUR/RON Futures si SIF2 Futures.

✓ Situatia grafica a numarului de contracte futures si a valorii notionale tranzactionate.

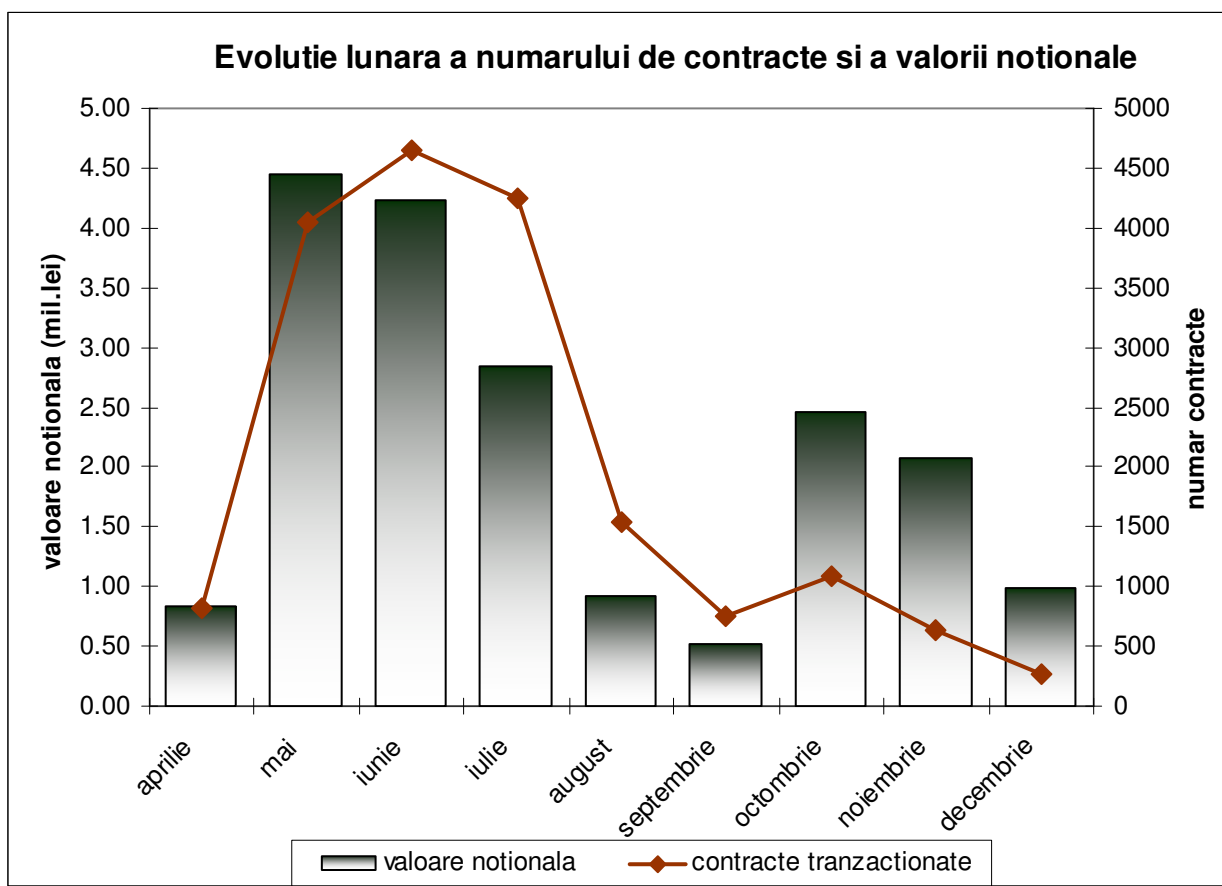
3. Activitate contracte futures in functie de luna de scadenta

Statistici pe tipuri de contracte futures		
Activ suport	Indicator	Valoare
iunie 2008	nr. tranzactii	405
	nr. contracte	7.343
	valoare tranzactii	7.778.587,60
	nr. tranzactii	297

septembrie 2008	nr. contracte	8.306
	valoare tranzactii	5.818.446,40
decembrie 2008	nr. tranzactii	176
	nr. contracte	1.959
	valoare tranzactii	4.169.805,00
martie 2009	nr. tranzactii	43
	nr. contracte	390
	valoare tranzactii	1.532.115,00
septembrie 2009	nr. tranzactii	1
	nr. contracte	20
	valoare tranzactii	8.200,00

Se constata ca, dintre scadentele disponibile la tranzactionare in anul 2008, cea mai activa s-a dovedit scadenta lunii iunie, pentru care s-au inregistrat peste 7.000 de contracte tranzactionate, in peste 400 de tranzactii.

4. Din punct de vedere al contractelor tranzactionate, cel mai mare numar s-a inregistrat in luna iunie, cand, in cadrul a 188 de tranzactii s-au tranzactionat 4.648 de contracte, in valoare de peste 4 milioane lei. Tot in aceasta luna, Piata Derivatelor a inregistrat si cea mai mare pozitie deschisa (open interest) si anume: 1.286 contracte (single counted).

- ✓ Activitatea intermediarilor pe Piata Derivatelor corespunzatoare anului 2008 este detaliata in tabelul de mai jos:

Nr.crt.	Denumire Intermediar	Valoare tranzacționată (lei)	% din total	Nr. contracte tranzacționate	% din total
1	ESTINVEST SA	17.807.157,90	46,11%	13.340	37,02%
2	MUNTENIA GLOBAL INVEST SA	5.814.427,80	15,06%	5.300	14,71%
3	GM INVEST SA	5.042.347,00	13,06%	4.849	13,46%
4	INTERVAM SA	3.914.825,20	10,14%	3.002	8,33%
5	ROMCAPITAL SA	2.148.672,50	5,56%	4.122	11,44%
6	CONFIDENT INVEST SA	1.219.313,60	3,16%	1.207	3,35%
7	SSIF BROKER SA	992.158,20	2,57%	2.221	6,16%
8	SSIF ORIZONT VEST SA	790.524,30	2,05%	590	1,64%
9	TARGET CAPITAL SA	375.552,00	0,97%	1.000	2,78%
10	VIENNA INVESTMENT TRUST SA	266.193,50	0,69%	180	0,50%
11	VANGUARD SA	122.251,70	0,32%	99	0,27%
12	ACTIVE INTERNATIONAL SA	89.852,80	0,23%	98	0,27%
13	EFG EUROBANK SECURITIES SA	18.819,00	0,05%	15	0,04%
14	CARPATICA INVEST SA	13.686,40	0,04%	12	0,03%
15	IFB FINWEST SA	1.473,90	0,00%	1	0,00%
	Total	8.617.255,80		36.036	

Nota: Clasament realizat in functie de valoarea notionala tranzactionata.

- ✓ In lunile martie, iunie, septembrie si decembrie 2008 au avut loc operatiunile de expirare corespunzatoare seriilor care au ajuns la maturitate, efectuate de BVB impreuna cu Casa de Compensare Bucuresti. Concomitent, departamentele specializate ale BVB si CCB, au desfasurat operatiuni de listare a noilor scadente pentru fiecare din cele 14 contracte futures listate.
- ✓ Lunile martie, mai, septembrie si decembrie au marcat modificari ale unor parametri corespunzatori contractelor futures listate, cum ar fi limita zilnica de variatie, ca urmare a modificarii marjelor unitare de catre Casa de Compensare Bucuresti.
- ✓ In luna mai au fost efectuate primele operatiuni de ajustare a contractelor futures, urmare a inregistrarii unor evenimente corporative ale emitentilor actiunilor care constituie active suport. Contractele futures care au fost supuse ajustarii conform reglementarilor BVB au fost: SNP Futures, SIF2 Futures si SIF5 Futures.
- ✓ In luna noiembrie, urmare a solicitarilor primite din partea unor participanti activi la Piata Derivatelor, a fost suplimentat numarul de scadente corespunzatoare unor contracte futures cu activ

suport actiuni, astfel incat 4 din cele 10 contracte futures cu active suport actiuni beneficiaza de numarul maxim de serii care pot fi listate in acelasi timp. Aceste contracte futures sunt: SIF2 Futures, SIF3 Futures, SIF5 Futures si SNP Futures.

- ✓ In ceea ce priveste numarul intermediarilor la sfarsitul anului 2008, 72 de membri detin calitatea de participant la Piata Derivatelor, din care un numar de 35 de participanti au acces efectiv pe aceasta piata.
- ✓ Alte activitati efectuate pentru dezvoltarea Pietei Derivatelor:
  - cursuri organizate impreuna cu Institutul de Governanta Corporativa al BVB, destinate atat investitorilor cat si intermediarilor, in vederea acordarii calitatii de agenti de derivate pe piata reglementata la termen personalului autorizat;
  - modificarea Codului BVB- Cartea II, cu privire la:
    - operatiunile de ajustare a contractelor futures ca urmare a evenimentelor corporative legate de emitentul actiunilor care constituie activ suport;
    - Titlului II Market Makeri, care a adus modificari ale prevederilor referitoare la obtinerea calitatii de market maker pe Piata Derivatelor si inregistrarea participantilor ca market maker pentru unul sau mai multe instrumente financiare derivate.
  - intalniri cu participantii cu acces la Piata Derivatelor, dar si cu potentiali participanti, in scopul promovarii produselor si avantajelor tranzactionarii contractelor futures la BVB;
  - desfasurare intalnire pe tema „Solutiile de Back-Office si Internet-trading pentru tranzactionarea contractelor futures la BVB” la care au participat peste 100 de reprezentanti ai intermediarilor, bancilor custode si ai societatilor care furnizeaza solutii informatice;
  - in luna octombrie, Bursa de Valori Bucuresti a participat la simpozionul cu tema “Reglementarea Instrumentelor Financiare Derivate, a Pietelor si Intermediarilor Financiar pentru Autoritatile Pietelor Internationale” organizat de catre Comisia de Tranzactionare Futures (US Commodity Futures Trading Commission).